SPIS TREŚCI

Wstęp 9

Nota redaktora 12

I. Podstawowe pojęcia kultury renesansu 13
1. Terminologia 13
2. Kryzys papiestwa i reformacja 16
3. Humanizm 20
4. Poetyki humanistyczne 25
5. Erazm z Rotterdamu 32
6. Geneza renesansu w Polsce 34

II. Książka — język — oświata 45
1. Drukarstwo 45
2. Walka o język 54
3. Szkolnictwo i nauka 66
4. Mecenat 73

III. Wczesna literatura humanistyczna 77
1. Wczesna poezja łacińska 77
2. Klemens Janicki 86
3. Wczesny dramat humanistyczny 91
4. Stanisław Kleryka. Przemiany wiersza polskiego 95

IV. Dramat nieregularny 102
1. *Homo ludens* 102
2. Dramat misteryjny 105
3. Moralitet 115
4. Dramat mięsopustny 120
5. Dialogi polemiczne 122

V. Z dziejów sztuki narracyjnej 129
1. Systematyka romansu 129
2. Apokryfy 132
3. Literatura błazeńska. *Ezop* 137
4. Literatura błazeńska. *Marchołt* i *Sowizrzał* 144
5. Romans pseudohistoryczny, moralistyczny i rycerski 149
6. Pogranicze prozy fabularnej 156

VI. Andrzej Frycz Modrzewski a publicystyka w połowie XVI wieku 166
1. Publicystyka jako sztuka wymowy 166
2. Debiut Andrzeja Frycza Modrzewskiego 168

3. *De Republica emendanda* 174
4. Początki konfliktu 183
5. Frycz a arianizm 189
6. Stanisław Orzechowski 196
7. Jan Dymitr Solikowski 204

VII. Mikołaj Rej 209
1. Wokół biografii Reja 209
2. Wczesna twórczość 212
3. *Krótka rozprawa* 213
4. *Żywot Józefa* 218
5. *Kupiec* 223
6. *Postylla* 227
7. *Wizerunk własny* 232
8. Czas sporu 237
9. Czas pogody 242
10. Utwory o autorstwie niepewnym 251

VIII. Jan Kochanowski 253
1. Lata młodości 253
2. Początki twórczości w języku polskim 258
3. W okresie dworskim 264
4. *Muza* — manifest poetycki Kochanowskiego 272
5. *Pieśni* 274
6. *Fraszki* 287
7. W drodze do Czarnolasu 294
8. *Odprawa posłów greckich* 298
9. *Psałterz Dawidów* 306
10. *Treny* 316
11. Ostatnie lata 327

IX. Mikołaj Sęp Szarzyński 330
1. Próba biogramu 330
2. Kunszt wiary 334
3. Kunszt słowa 340
4. Wiersze o autorstwie niepewnym 345
5. Problem manieryzmu 347

X. Współcześni Kochanowskiemu i jego naśladowcy 350
1. Kultura humanistyczna czasów Kochanowskiego 350
2. Poeci łacińscy *minorum gentium* 353
3. Autorytet czarnoleski 359

XI. Proza drugiej połowy XVI wieku 380
1. Łukasz Górnicki i humanizm włoski 380
2. *Dworzanin* — oryginalność przekładu 384
3. Historycy w drugiej połowie XVI wieku 393
4. Proza religijna. Piotr Skarga 399

XII. Literatura schyłku XVI wieku 411
1. Teatr i dramat końca XVI wieku 411
2. Sebastian Fabian Klonowic 424
3. Szymon Szymonowic 433

Zakończenie 448

Wskazówki bibliograficzne 455

Indeks osób i utworów 495

Spis ilustracji 547